

Toruń, 14.11.2023 r.

Prezydent Grudziądza
ul. Ratuszowa 1
86-300 Grudziądz

Dotyczy: wydania wytycznych konserwatorskich w związku z planowanym zadaniem inwestycyjnym pn.: „Muzealne Centrum Edukacyjne – wykonanie dokumentacji budowlanej Spichlerza nr 37”.

W odpowiedzi na pismo z dnia 04.10.2023 r. (data wpływu: 10.10.2023 r.) znak: WIR.271.46.2023, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków informuje, że przedmiotowy budynek jest indywidualnie wpisany do rejestru zabytków decyzją Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 25.01.2011 r. (aktualny nr rejestru zabytków – A/1578). Ponadto jest częścią pomnika historii „Grudziądz – zespół zabytkowych spichlerzy wraz z panoramą od strony Wisły” ustanowionego na mocy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 listopada 2017 r. (Dz. U. poz. 2271).

Po zapoznaniu się ze wskazanym w piśmie zakresem inwestycji należy stwierdzić, że dotyczy on prowadzenia robót budowlanych, jak również prac konserwatorskich i restauratorskich – m.in. w zakresie prac przy oczyszczeniu, naprawie i wzmocnieniu elewacji, odtworzeniu wypraw tynkarskich i detalu architektonicznego, prac przy stolarce okiennej i drzwiowej przeznaczonej do konserwacji oraz w obrębie wnętrza – przy ścianach, klatce schodowej, podłogach, sufitach i pozostałych elementach przewidzianych w programie prac konserwatorskich, opracowanym w maju 2022 r. przez dr Annę Zarębę i mgr Paulinę Szczurek. W związku z powyższym zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1) ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.) prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich, jak również prowadzenie robót budowlanych wymaga uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków w formie decyzji administracyjnej. Ponadto zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 9) takiego pozwolenia wymaga także zmiana przeznaczenia zabytku wpisanego do rejestru lub sposobu korzystania z tego zabytku.

Przygotowywany projekt powinien uwzględniać wytyczne konserwatorskie zawarte w rozdziale 6.0. ww. programu prac konserwatorskich oraz wyniki przeprowadzonych badań i zawierać rozwiązania projektowe dotyczące planowanych robót budowlanych w rozumieniu przepisów Prawa budowlanego (zgodnie z definicją zawartą w art. 3 pkt 8) ustawy *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*). Ponadto w odniesieniu do wykonania izolacji przeciwwilgociowej dopuszcza się wykonanie izolacji pionowej metodą dedykowaną do stosowania przy obiektach zabytkowych np. poprzez szlamowanie. Nie dopuszcza się wprowadzania izolacji poziomej. Pokrycie dachowe należy wykonać z dachówki ceramicznej, z maksymalnym wykorzystaniem materiału historycznego. Obróbki blacharskie, rynny i rury spustowe należy wykonać z niemalowanej i niepowlekanej blachy z wpustem żeliwnym w kolorze czarny mat. Przygotowywana dokumentacja powinna zawierać również projekt odtwarzanej stolarki z uwzględnieniem sposobu połączenia poszczególnych elementów, przekrojów w skali 1:10 oraz detalu w skali 1:1.

W odniesieniu do projektowanych zmian we wnętrzu obiektu należy zaznaczyć, że w ocenie konserwatorskiej zakres prac przedstawiony na rzutach dołączonych do pisma wykracza poza sformułowanie „korekta wewnętrznych podziałów” i w istocie stanowi daleko idące ingerencje w zabytkową strukturę obiektu, zakładając wyburzenie większości ścian wewnętrznych. W świetle wyników przeprowadzonych badań architektonicznych (opracowanych w listopadzie 2022 r. przez

mgr Paulinę Szczurek) należy stwierdzić, że większość ścian wewnętrznych pochodzi z okresu przebudowy spichlerza na cele mieszkalne po 1896 r. Natomiast w uzasadnieniu decyzji z dnia 25.01.2011 r. w sprawie wpisania do rejestru zabytków przedmiotowego obiektu wskazano, co następuje: *Materialna substancja tego budynku posiada szczególną wartość historyczno-naukową, ponieważ świadczy o średniowiecznej proveniencji całego zespołu spichlerzy nadwiślańskich oraz ich przekształceniach w okresie nowożytnym oraz w wieku XIX – w związku z utratą wcześniejszej funkcji magazynowej.* Wobec powyższego materialna substancja budynku z końca XIX w., a co za tym idzie także układ funkcjonalno-przestrzenny powstały w wyniku wprowadzenia tych przegród, posiada wartość zabytkową. Ponadto, jak wskazano w przywołanej wyżej dokumentacji z badań architektonicznych, strop piwniczny oparty jest na słupach drewnianych oraz murowanych i częściowo na ścianach działowych. Z tego względu nie dopuszcza się tak daleko idących wyburzeń. Można dopuścić likwidację współczesnych ścian działowych, nieposiadających wartości historycznych, oraz rozważyć jedynie nieznaczne ingerencje w ściany historyczne w minimalnym, niezbędnym zakresie, z jednoczesnym uczytelnieniem ich przebiegu w podłodze. Ponadto należy zwrócić uwagę na zachowane historyczne stolarki drzwiowe, które w ww. programie prac konserwatorskich zostały wskazane do zachowania. Nieuzasadnione jest także wyburzenie przegród historycznych i wprowadzanie w ich miejscu przeszklonych ścian.

Jednocześnie warto nadmienić, że w odniesieniu do windy wskazane jest jej ulokowanie w tylnym trakcie. Należy przy tym zwrócić uwagę na jej lokalizację względem belek stropowych i w miarę możliwości wprowadzić jej szyb w przestrzeń pomiędzy belkami lub usunąć fragment belki i zastosować wymian.

Ponadto z uwagi na fakt, że przedmiotowa działka znajduje się w strefie „OW” ochrony archeologicznej wyznaczonej zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą „Stare Miasto”, obejmującym obszar zawarty między al. 23 Stycznia, ul. Kościelną, linią murów obronnych do ul. Starej, ulicami: Starą, Wybickiego, Solną, nabrzeżem Wisły i rzeką Wisłą, uchwalonym uchwałą nr XLIV/72/09 Rady Miejskiej Grudziądz z dnia 23 września 2009 r., wszelkie roboty ziemne (np. odkopanie fundamentów w celu wykonania izolacji) wymagają uzyskania decyzji wojewódzkiego konserwatora zabytków określającej zakres i rodzaj niezbędnych badań archeologicznych, a następnie pozwolenia na prowadzenie wskazanego rodzaju badań.

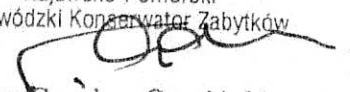
Otrzymują:

1. Adresat – ePUAP
2. WUOZ.T.WZN – aa

Do wiadomości:

1. WUOZ.T.PH

Kujawsko-Pomorski
Wojewódzki Konserwator Zabytków


mgr Sambor Gawiński